

Előfizetési díj:
Postán vagy Pécselt házhoz küldve: egész évre 5 frt, félre 2 frt 50 kr. negyed évre 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.
Megjelenik minden szombaton
Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvker. (Széchenyi-ter.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
Egy öt hasábos petit sor egyszeri megjelenéséért 6 kr., 3-szori 5 kr., 10-szeréért 4 kr. Hetente. — Minden hirdetés után 30 kr. bététjegy átveendő. A hirdetési díj előre átveendő.

Szerkesztői iroda:
Ferencciek utcáján 44. sz. I. emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, **Blauhorn Antal** úr a városház épületben, **Lill János** úr a budai külvárosban, **Böhm C. F.** úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:
Böhm C. F. ügynöki irodájában.
Ferencciek templomának átellenében.

Az esküdtzsekről.

IV.

Látjuk tehát, hogy a jury szószólói nem arra fektetik a főszűl, hogy a jogtudó bírák kiszorítottassanak azon helyről, melyre tanulmányaik és felsőbb hatalom kinevezése után jutottak, hanem azt akarják, hogy a munkát és teendőket ezen a téren két egymástól teljesen különböző faktor végezze olyformán, hogy mindenkinek működése köre szigorúan körvonalaztatván, azon körülbelül mindkettő szabadon mozoghatson, mely körül természeti állapotánál fogva teljesen uralkodni képes.

Ehez járul, hogy az újabb törvényhozások — bár sajnos a miénk nem — arra törekcsenek, hogy a törvénykönyvekben csupán elveket állapítsanak meg, hogy a következményeket azután a bíró vonja le magának; a perrendtartások pedig — bár a miénk nem — a szabad bizonyítási elméleten alapulnak, a mint már fentebb megjegyeztük. — tehát minden arra mutat, hogy a törvényhozások az igazság földérisítését nem akarják merev szabályokhoz kötni, hanem belátván azt, hogy az életnek annyi ezerféle alakulata van, melyek mindenkét nem lehet előre megállapítani és szabályozni, megelégszenek az elveknek kimondásával s így a gazdag változatu életet nem kényszerítik Prokrustes ágyába. Ezen szellemirány azonban mint már fentebb mondtuk, oly hatalmat ad a bíró kezébe, milyennel a világtörténet folyamában még nem bírt, mert a büntető eseklmény törvényes fogalmának meghatározása, a tények megállapítása, a büntetés mérvének megszabása, oly hatalmat foglalnak magukban, miket egy emberben vagy egy háromtagu kollegiumban összpontosítani nem szabad. A bírák, bármely fenséges hivatással birjanak, bármely tárgyilagossággal kell is övezve lenniök, mégis emberek s ha mind a tény, mind a jog kérdés megoldása kezükbe van letéve, könnyen engednek beszámításnak helyt, majd vádlottnak makacssága vagy megatalkodott tagadása könnyen

elragadhatják őket súlyosabb büntetés kiszabására. Az ellenkező nézetek a hivatalnok-kollegiumban csupán személyes és hivatalos tekinteteből könnyen elmúlnak s magát a dolgot sem hozzák rendesen annyira tisztába, mint mikor két különböző eleme a bíróságnak áll egymással szemben, melyeknek mindegyike szigorúan vigyáz és örködik a másik lépésé fölé, mely örködés már magában véve a szellem erőteljes megfeszítésére vezet. Az esküdtsekhez intézendő kérdések feltevése, és szövegének megállapításával már az ügynek legfinomabb árnyalatai feltűnnek a kritikai ész előtt, mik különbön tán figyelembe se vétettek volna. Midőn az ügyet beható megvitatás tárgyává teszik, midőn minden kérdés szavazással döntetik el, midőn minden netáni tévedés nem a tanács-terem titkai között merül el, hanem a nyilvánosság világánál keletkezővén azonnal föltűnik és még ideje korán kijavítható — világos lesz, hogy miért kiűz oly sok jeles belátó és megfontoló férfi az esküdtzsekk behozataláért. A jury barátai mindezeknél fogva, azt kívánják és hangosan követelik: hogy a szóbeliség behozassék, a vizsgálati elv tulzása megsztjnjenek, a bírói szabadság a bizonyítékok méltóságára nézve létesüljön, mely előnyöket csakis esküdtzsekekkel lehet teljes mértékben elérni.

A szóbeliség akkor lesz valódi és teljes, ha a bíróság ítéletét kizárólag arra alapítja, ami a főtárgyalás alkalmával napfényre került. Ezen fontos szempont nem talál alkalmazást még a mi új büntető javaslatunkban sem, és pedig azért nem, mert az elővizsgálat adatait és jegyzőkönyveit is bizonyítékoknak tekinti, mert az elnöknek kötelessége az aktákat ismerni, miért is előre kombinál magának véleményt, mit a főtárgyalás alkalmával rendszeren érvényre emelni is törekszik, míg a második és harmadik forum teljesen nélkülözi a szóbeliséget. Ehez járul azon körülmény, hogy ezen rendszer folytán a szóbeli tárgyalást vezető elnöknek, a vizsgáló bírótól csak

igen finom árnyalatban különbözik szerepe s ezért teljesen elfogulatlan nem lehet, mert emberfölötti erővel és tehetséggel ő sem rendelkezhetik. Az esküdtzsekek ez irányban az a nagyserü előnye, hogy a bíró felmenti ezen emberfölötti munkától, a mennyiben nem hozza őt azon lelki küzdelmeket felidéző helyzetbe, hogy az iratok olvasása, vagy az ügynek társával előzetesen történt megbeszélése folytán alkotott elővéleménye küzdelmre lépjenek a főtárgyalás közvetlen eredményeinek észlelésével.

Az elnök, a bíró nem önmagának, hanem az esküdtnek lesz ellenőre s azért tisztábban fog látni és elfogulatlanabban fog a tárgyalás folyamára hatni. A bíróság teendője leszen a tárgyalás menete, kiterjedése és teljessége fölött örködni és határozni, a kérdéseket a fölmerült tények alapján fölteni, hogy a felett azután oly egyének határozzanak, kik a tárgyalást megelőzőleg maguknak véleményt nem alkottak, kik a tárgyalásba irányadól be nem folytak, s így teljes elfogulatlansággal határozhatnak. Miután a tárgyalás, a kérdések fölvetése mind a legnagyobb nyilvánossággal történnek, már ez maga oly vívmány és előny, — mit csak az esküdtzsekek lehet elérni. — Mielőtt befejeznék ezen már kissé hosszúra nyult fejtegetésünket, még egy igen fontos kérdést kell megoldanunk, hogy t. i. az esküdtzseki intézményben az esküdték mily állást foglalnak el a jogkérdés eldöntésében. Általános frázis ugyanis, hogy az esküdték a ténykérdés a jogtudó bírák pedig a jogkérdésben döntenek. A dolgot azonban nem így áll, mert szóserint véve azt, az esküdtkeknek nem volna más teendője, mint hogy a fölött határozzanak, miféle és mily tények vannak bizonyítva vagy nem, — tehát szellemi tevékenységük oly szűk körre lenne szorítva, melyből eredt határozatuk a bűnösség kérdésének eldöntésé nem eredményezhetné. Azért mindenesetre többet kell a kérdéseknek tartalmazniok, különösen szükséges, hogy azok a törvény szavaihoz alkal-

mazkodjanak, hogy a kérdések kimerítsék azon büntetnek, törvényszerű fogalmát, melylyel a terhelt vádoltatik, vagy pedig azon büntettek, melynek elkövetése a végtárgyalás alkalmával kintint. Ebből következik, hogy az esküdték nemcsak a tényeket tisztázzák, hanem azt is kell bírálaiok, hogy ezen tények oly természetűek-e, hogy azokra alkalmazni lehet-e azon kifejezéseket, melyeket a törvény vagy annak felüntetője a kérdések tartalmaznak. Nem lehet tehát tagadni, hogy az esküdték a jogkérdésben is határozzanak, hogy annak megoldásába is belenyulnak s azért támadják meg elleni azt oly hevesen, mert azt tartják azon archimedesi pontnak, melyből az egész intézményt kiemelhetik sarkából. Az bizonyos, hogy nemcsak helytelen, hanem veszedelmes dolog volna az, ha az esküdték mutatnák meg a bírónak, mi a jog és igazság, mert akkor ingoványos és bizonytalan talajra léptünk, mely az igazságszolgáltatás romlását idézné elő. De a dolog nem így áll. Az itt a kérdés, hogy lehetséges-e az esküdtkeknek a szóban forgó jogszabályt úgy megmagyarázni és feltüntetni, hogy azok képesek legyenek ezen magyarázás alapján a felmerült tényeket ezen szabályok valamelyike alá vonni. Hogy ez lehetséges, azt mutatja a tapasztalás, azt mutatják azon államok, melyek esküdtzsekekkel bírnak és azon eredmény, mely tanúsítja, hogy az igazságszolgáltatás ezen államokban csorbát nem szenvedett, de sőt azt okozta, hogy a jogkérdés beható megítélésé még a hivatalnok bíróság részéről is épen ezen kitanítás nagyban elősegítette. Világos tehát, hogy a jury nincs hivatva a fölött ítélni, hogy a törvény milyen értékű, mert a bíróság magyarázatához köteve van, de nem ahoz, hogy alternatív, vagy eventualis kérdések esetében, melyikre szavazzon. — és joga van ahoz, hogy a törvény által meghatározott büntett tényeinek minősége fölött ítéljen, mint a bíró, ki hivatásánál fogva a világtól többé kevésbé el van zárva, és ki többet kombinál, mint szemlél.

A csendőrség a dunántúli megyékben. Tisza belügyminiszter a következő rendeletet bocsátotta ki: A m. kir. csendőrséget, a hatodik csendőr kerületben az 1881. évi III. t. cz. alapján, akként számdékozom felállítani, hogy hivatalos működésé 1884. évi január hó 1-én tényleg megkezdje. A m. kir. 6. számú csendőrpáncsnokság székhelye Székesfehérvár szab. kir. város, és 3 szárnypáncsnokságból áll. Az első szárnypáncsnokság székhelye Sz. fehérvár, — körlete Fehér-, Veszprém- és Tolnamegyék területére terjed. Ezen szárnypáncsnokság ismét 3 szakaszpáncsnokságra (Székesfehérváron, Veszprémben és Szegárdon állomással) és ez utóbbiak megfelelő számú örsökre osztatnak. A második szárnypáncsnokság székhelye Sopron, — körlete Sopron, Mosony, Győr és Vasmegeyék területére terjed. Ezen szárnypáncsnokság ismét 2 szakaszpáncsnokságra (Sopron és Szombathely állomással) és ez utóbbiak megfelelő számú örsökre osztatnak. A harmadik számú szárnypáncsnokság székhelye Pécs, — körlete Baranya-, Somogy- és Zalamegyék területére terjed. Ezen szárnypáncsnokság ismét 3 szakaszpáncsnokságra (Pécsen, Kaposváron és Zala-Egerszegén állomással) és ez utóbbiak megfelelő számú örsökre osztatnak. A csendőrségi örsök állomáshelyei nem lévén megállapítva, felhívom a közigazgatási bizottságot, miszerint a fentebb jegyzett számú örsök állomáshelyeit, valamint az egyes örsök létszámára tervezetet készítsen.

A párbajvívó Radó Kálmán vasmegeyi főispán szükségesnek látta, hogy annak folytán lemondását benyújtsa, mit a belügyminiszter el is fogadott s most keres más főispánt, mit találja igen bajos, mert azt a helyzet nehézsége miatt a hivattottabbk visszautasítják. — Ezen hirt a kormány felhivatalos lapja valótlannak mondja, a megeyében azonban igen jó benyomást tett a főispán lemondásának hire. — Radó által a párbajban megölt Pázmándy Dénes képviselő állapota még mindig aggasztóan súlyos.

Hogy mennyire pártszempontból és az igazság tekintetbe vétele nélkül szereti gyakorolni a kormányparti többség a legfontosabb jogok egyikét a képviselői választások igazolását, újabbán elég szomoruan igazolja azon tény, hogy évek óta tartó hosszas huzavona után beterveztett azon törvényjavaslatot, mely ezen választások feletti biráskodást a kuriára bizza, ismét a napirendről leterelni elhatározta. — A ki nek nincs rendben a lelkiismerete, az saját teremtményeitől is fél, úgy, mint ez a közöstityes konzorcium az általa

TÁRZA.

A jégen.

Ragyogó napfényben fürdik Budapest utcáinak legdíszesebbje a sugárut. A széles járdákon, melyek vasár- és ünnepnapokon szükeknek bizonyulnak, ezrével tolong a nép, a faburkolató szekeruton kész meg száz fogat, bércocsi és társasocsi hajt a város liget irányában: a második köröndtől húzódo, gránit követektől kocsiuton pedig a vasárnap daczára több társzekerű döcög a város felé: a magyar főváros polgársága gyönyörködik azon úton valóban melynél szűb nincs a világón. A társasocskiban körül nagyrésze és számosan a gyalogosak közül fényes acélú kocsolyát tartanak kezükben, melynek széles vasa visszatükrözi a rásétt napsugarakat. A csipős északnyugati szél rözására festi a város szűk lakásaiban beteges színűvé halványult arcokat; s az ottani egészségtelen lég folytonos behatása alatt szenvedök valódi kéj-érzettel szívják magukba a liget felől áradó, ozonteli levegőt. A főváros egyik „nyilvános tüde”-je, miként a befásított tereket s utakat teljes joggal nevezük, megfelel kötelességének. A hosszú széles út élénk, tarka képet tár élénk; fokozva illik ez a tö jegére, melynek három bekerített pályáján ép oly pezsgő élet uralkodik, mint az ingyenesek jégpályáira. Budapest búske lehet városligeti jégpályáira, mert azok oly szép fekvésűek, hogy a bukaresi Csizmidru-korcsolászási helyét nem számítva, nincs az európai fővárosokban egy sem, a mely bájosabb környékkel bírna. Szent-Pétervár jégpályái a Néva és Nevcsa ágain, melyek mellett havazott, csaknem Kronstadtig nyúló pompás jég sikot nyújtanak; Moszkva korcsolászó helyei a Kreml szomszédságá-

ban, Hamburg óriási területű jégpályája a város közepén, vagy pedig némelyik svajci város jégtükrö nagyszerűbb képet tárnak ugyan élénk, mint a városliget távának jégcsikja, de ez — bájosabb fekvésű. A pompás korcsolya-csarnok, a mely mindazon kényelmet nyújtja, melyet napjainkban követelhetünk, a tó partján elterülő liget részek, a kis sziget épületei, melyeknek körvonala a lombtalan fák közül előtűnnek: hatásos képet alkotnak. Azok az évek! Azok az évek! Negyed évszázaddal képelem vissza magamat, mikor a városligeti tó-jégén a korcsolászás nemes sportja, még csak gyermek éveit élte. Mi volt akkor Pest, és mi most Budapest! Az akkori gimnazisták tizedrésze sem él ma a fővárosban; s azoknak tized része sem tudott akkor korcsolyázni. Búbájos, régi emlékek, melyek önkénytelenül tolongnak eléim, mikor a jégpályá vidor, sürgő forgó közönségét magam körül látom, melynek csaknem harmad részét hölgyek képezik. Ha valamiről állíthatjuk, hogy nevelési rendszerünk haladását bizonyítja, az a korcsolászás nemes sportjának évről évre való nagymérvű terjedése a közép- s főúri osztályok családjainál. Mielőbb azt fogjuk láthatni s — ez jó lesz így! — hogy nemcsak a középrendű és főúri fiúk, hanem a leányok „jó neveltetésének” is egyik feltétele a korcsolászni-tudás. A helléneknél az uszást, összes testgyakorlataink e leghasznosabb nemét tartották a jó nevelés egyik elengedhetetlen feltételének: ez irányban is nagy vívmányokat állapíthatunk meg: mindazonáltal a haladás a korcsolászás testedző sportjában még sokkal jelentékenyebb. Mikor a 4—5 éves leánykától kezdve a húsz éves viruló hajadonig számos korcsolászót látnunk kipirult arcczal, ragyogó szemekkel, vidám mosollyal a ragyogó jégtükrön tovasiklani: sajnálkozva gondolunk azon

leánykákra vissza, a kik huszonöt, söt még tízenöt évvel ezelőtől, nálunk nem voltak fosztva a korcsolászás élvezetül. Szegényké! az ártalmas, szerfölött gyakran több kényelmetlenséget mint örömet nyújtó táncztermek voltak egyetlen „ügynevezett” mulató helyeik, mert a kegyetlen szarnok, a divat, nem találta illoének, hogy ök is iringáljanak. Mily ostobák az oly emberek, a kik ennyire rabjai a szeszélyes kényúrnak. Epen negyed századja, hogy először köttem korcsolyát lábaimra, a szónak legszorosabb értelmében kötöttem: mert akkor az egész városban nem voltak másfélék kaphatók, mint kezdetleges szerkezettű szajfas korcsolyák. Mily örömmel ki-noztuk el lábainkat, ezen „inquisitio” kegyetlen vallató eszközeihez hasonló „sajtó eszközzel”, a mely annyira elszibaszította alsó végtagjainkat, hogy leoldása után néha alig voltunk képesek lábra állani. De valóban készséggel túrtuk e kinokát; mert hiszen! csakis azoknak árán voltak a korcsolászás élvezi megszerezhetök. A városligeti jégpálya közönsége távolról sem volt előkelő: egy pár kereskedő segéd, három négy (csak ennyi) úr, kikről nem tudtuk, kik és mik ök, és hol van hazájuk; elég számos mesterlegény s iparos-tanoncz; az „utczák útjúsága” kiket kárhözvontató dolyfba átsapó büszkeségből „utczá-suhanczok”-nak nevezünk bizalmas körben; s az iskolák tanulói a kik között azonban idösebb fiú nem szerepelt, képeztek a jégpálya közönségét. A jégen csúszkáló közönséget tartoztak a „kucsberek” (szegény „gotscheik”) mily kegyetlenül torzítják el neveiket) s a birbicsesök nagy száma; az elsőket egy belügyéri rendelt legjövédelmesebb forrásuktól a „pár, nem pár” játszásától tiltja el, s így ma rosz napokat élnek,

mig az utóbbiak előkelő alakban, mint „roulette-bankárok” hallomás szerint, az akkori nem elegans jégről főrangú közönség által látogatott termekbe költöztek. Mindketten nagy élénkséget hoztak a jég közönsége közé; a jelenlegi egyleti jégpályáról természetesen számúzve vannak: s így perczes pajtásaikkal együtt csakis akkor mehetnek jégre, ha a Duna fagy. A metsző északnyugati szél nyugodni tért; az idő megeyhült, a hőmérő csak egy két fokot jelez zerus alatt. A tíz óriási villanylámpa, melyeket tizenkét lő-erejű gőzgép etet, tündöklő fényárba fűrészi a bájos telt tájat és nappali fényt szór a jégen mulatókra; a zenekar keringőket játszik, melyeknek útenye valóban szabályozza a kezdők lépéseit; az élénk zibongás belevegyül a zenébe, míg a vidor kacaj kiballatszik e hangzűrűzavarból: midőn azután a zenekar megszűn játszani, a támadt viszonylagos csendben fülünkhez csap a szomszéd állatkert fenevadainak ordítása. Az éles korcsolyavas finom szilánkokat hasit a sima jégtükréből, melyek azután fehéj pérral fűdik a kékes zöld alapszinnel bíró jégpályát. A korcsolázók egyenkint, párosával és többen összefogdva sikamlanak tova, örülvén a jelennek, nem gondolva a multtal, s nem tördöve a jövővel. A jégpálya egyik szögletében csinos ifju tanítja a szép sport üzésére azon kecses leánykát, kinek oldalán nem csak itt ohajtana haladni. Amott egy már korosabb delnő bizonyítja be, hogy egyszerű dolgot megtanulni sohasem késő. Elöttem 3—4 éves kis leány iringál; jobb oldalomon egy kintű korcsolászó nő lép, bal kézről pedig a birodalom egykori külügyére halad. A katonatiszt oldalán a kereskedősegéd suhan el; a főrangú hölgy mellett igénytelen tanítónő üzi az egész-

seges sportot: a mágnással a gimnazista fut versenyt: valódi demokratikus mulatság, mely nem ösméri el sem a rang, sem pedig a kor előjogát, kiváltságait. * * * A közönség már oszladozik, a zenekar utolsó darabját játsza, néhány percz mulva a villanyos lámpák és szász meg szász szines lampion, melyek a korlátlan függnek, kioltják, az egyleti jégpályát bezárják: de nyitva marad a szép tó „szabad jége” melyre a teli hold hinti szelid sugarait. A mig hullámozó embertömeg környezett; a mig az éles zszajv tartott; a mig jökdéví arczokat látás: képtelen voltam teljesen átengedni magamat azon édes emlékeimnek, melyek a jégpályához fűznek. Másnak a tánczteremhez, a salonzhoz, valamelyik sétához, vagy pedig erdei mulatsághoz van legszebb emléke csatolva, nekem a jégpályához. Az Isten szabad ege alatt a tiszta, friss légkörben, a hol szabadabban lélegzik a mell, hangosabban dobog a szív, igazat szól a nyelv; a búcsúzó nap ragyogó fényugarainak özőben, melyek dicsőkört fontak főséges homloka körül, mondta nekem valaki, hogy rólam soha sem hinne el rosszat. Mily kevés, és mégis mily sok ez; mily közönyös lehet a biztosítás, reánk nézve, és mily mindentelentő! Azután mégis másként eszelekedett; hogy ne! hiszen a jég elolvadt, miért ne változhatna meg ő is. A „luna mendax” ingerkedve bámúl rám; önkénytelenül kiegyensúlyozt görnyedt tartásu testem; visszaképelem magam azon időkbe, mikor délceleg voltam: azután gúnyos mosolyra vonulnak ajkaim, s akaratom ellenére azt mondják: „Hinni, bizni — — — vanitas vanitatis!!!” Szekrényessy Kálmán.

kinevezett bírák ítéletétől, mert hátha ezen bírák valóban az igazságnak megfelelőleg a kormánytól függetlenül találának bíraskodni!

Országgyűlés.

Tudvalévőleg magából a kormány-pártból lett indítványozva a vadászati adó leszállítása, a képviselőház 30 szöveggel együtt irányba utasította a kormányt, ennek dacára a pénzügyminiszter a február 22-iki képviselőházi ülésben annyira ragaszkodott a 12 forint adóteléhez, hogy állását hozzákötötte. — Ezen nyomás következtében a kormányparti képviselők közül többen, kik otthon határozottan ígérték ezen adó alábbzállítását a szavazás elől a folyókra menekültek, csak hét bátor sváb találkozott köztük, kik mertek a kormány ellen szavazni. — A kormány 141 szóval 112 ellen győzött. — A törvényjavaslat részletes tárgyalása február 23-án lett befejezve.

Február 24-én a letárgyalt tervvel a harmadszor olvasottat, azután a körvények megszövegezték. — Istóczy Győző interpellációját intézett a közlekedési miniszterhez azon alkalomból, hogy az osztrák kormány a póstaszállítást megvonván a „Westungarischer Grenzboten“ című posztonyi zsidóellenes lapot egyúttal az átvitelt Németországba és Magyarországra jogtalan magának, sőt számos zárt levelet is mint gyanúsakat visszaküld, vagy a címzettet faggatás alá veti a levéltekst megértésére. — A miniszter válaszában annak tulajdonítja a rendelkezést, hogy az átmenni példányok nem voltak külföldi csomagolva, a mi ezután nem történend meg. — Levelek felbontásáról nincs tudomása.

Február 26-án a képviselőház napirendjére került a „Magyarország és Horvát-Szlavonországok között az 1880. évre eszközölt leszállítás“ megvívása. — A zárszámadási bizottság jelentése szerint az 1880. évben a Magyarország által Horvát-Szlavonországok előnyére fedezett hiány tesz 3.932.943 frt 56 krt, melyet azonban a társországok az 1868. 19. t. c. 27 §-a értelmében megtéríteni nem tartoznak. — A tervvel a rövid vita után elfogadtatván következett a Tisza és mellékfolyói mentésének alai vízszabályozó és ármentesítési és szeged sz. k. város részére köztendő állami költségnél szóló 1880. 20. t. c. 32-ik szakaszának módosítása, mely vita nélkül lett elfogadva. — A főrendiház ez napi ülésén átvette a képviselőház által elfogadott törvényjavaslatokat.

Február 28-án nevezetes ülése volt a képviselőháznak. Miután a magyar korona országai egyesített címereinek az ország külön címerének használatára feljött törvényjavaslat a függetlenségi párt ellenzéi mellett általánosságban és részleteiben elfogadtatott, napirenden volt a képviselői választási igazolás feletti kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslat, melynek a napirendről leendő levéltel indítványozó Eless Henrik, mint azt a kormánypart klubjában előre elhatározta. — A miniszter természetesen nem szólhattak az indítvány mellett, hanem a nyilatkozatot kikerülni szerették volna; ez nem sikerült, Pauler és Tisza kénytelen volt pártja ellen nyilatkozni, a vita igen élénk és szenvedélyes volt, míg végül névszámban szavazással a kormánypart 80 szavazattal 115 ellen kisebbségben maradt. — Eless indítványa ellen az ellenzékkel szavazott Tisza, Pauler és Ráday gr. a többi miniszter tartózkodott a szavazástól.

Külföldi hírek.

A Duna-konferencia Londonban befejezte üléseit. — Az orosz királynak a dunai konfliktus Kilia ágára vonatkozólag elfogadtatták ezen ágban Oroszország nem csak a tervezett technikai munkákat végrehajthatja, hanem úgy mint Ausztria-Magyarország határain belül önállóan gyakorolhatja a tenhatóságot függetlenül az európai hatóságtól.

A francia köztársaság elnöke kiadta rendeletét, melynél fogva az orleansi hercegek Amale, Chartres és Alencon a hadseregben viselt parancsnoki állásuktól elmozdítatnak és rendelkezési állapotba helyeztetnek. — A hercegek azonnal át is adták a parancsnokságokat és elbucuztak a tisztikartól. — Napoleon herceg elhagyta Páris-t Brüsszelbe utazott. — Brüsszelben egy dinamitrobbanás okot adott bizonyos podgyászladák felkutatására, a mikben egy széttagozott anarchista ösztököttetés szálait fedezték fel. Páris és Szentpétervárral a rendőrség sűrű távirati összeköttetésbe lépett ezen felfedezés következtében.

Albánian forrágás van, a keresztény albánok úgy mint a mohamedánok megelégteltek már a skutari pasa kormányzatát és elmozdítását erőszakkal is keresztülvinni szándékok.

Városi közgyűlés.

Pécs szab. kir. város köztörvényhatósága hétfőn délelőtt tartotta a városahagytermében rendes közgyűlést. — Elnök: Aidinger János polgármester. Jegyzők: Majorossy Imre, Decleva Vilmos.

Napirenden került egy oly tárgy, mely városunknak kvalifikálhatlan közönységgé mutat ismét, s ez az állandó pénzügyi szakbizottság javaslata, a torna- és

tüzlőtö egylet épületének a felszerelvényeinek a város részére leendő megvétele tárgyában.

A torna- és tüzlőtö-egylet haldoklik! Megmentéséről szó sem lehet, megszűnése csupán idő kérdése.

Midőn az egylet megalakult, egyike volt a legvirágzóbb egyletnek. Rövid idő után elhatározta, hogy épületet fog felállítani, noha elegendő pénze az időben nem volt, mindazonáltal belbecsúszkított építkezési szándékának kivételbe. A város adott telket, tulajdon jogának, fentartásával és az egylet által a pécsi takarékpénztárból kölcsönökkel felvett 17000 frt-ért kezességet vállalt, ezen kívül beleegyezését adta, hogy a kölcsönvet összeg, telkére bebezárassék. A torna-csarnok felépült, ellátottat gazdagon szerelvényekkel stb. Az állam, a város szubvenziót nyújtott az egyletnek. Utóbb azonban beállt a város közönysége részéről ama közönység, mely a különben felette szükséges, ugyancsak — nélkülözhetetlen egyletet, mai tarthatatlan állapotába sodorta. Az intelligens osztály, mely főlegem képezte, mint „önkéntes tüzlőtö“ ság, csoportosan maradt el, úgy annyira, hogy ma már a fizetéses szolgáló-személyzetet kivül egy önkéntes tagja sincs az egyletnek. Ily körülmények közt az állam megvonta a segélyt. A jövendőmi források mindenütt bedugultak. Pár évvel az egylet szennvedőleges állapota — 26000 frtra rugott s már tartozásainak kamatait sem volt képes fizetni, csupán a város által nyújtott évenkénti 2000 forint tartotta s tartja benne a haldokló lelket. A városot kétszeres veszteség fenyegeti, egy az egylet elbukása, melyen már segíteni képtelenség, a másik a pénzbeli veszteség mely, érheti, ha az egylet fizetni nem bírván, a város mint kezes exequálitálk.

A bajt okvetlen meg kell előzni. A pénzügyi szakbizottság javaslata értelmelembe nincs más ok- és czélszerűbb mód, minthogy a város átveszi az egylet összes tulajdonát s ezzel tartozásait is. Így abba a helyzetbe jut, hogy husz év múlva a tornahelyiség jövedelméből s az évenkénti 2000 frt segélyből fizetési az összes tartozásokat s az egylet tulajdona a város tulajdonává válik. Tornahelyiségre, torna-eszközökre, tüzlőtö-szerekre okvetlen szüksége van a városnak. Így szól a javaslat Aidinger János polgármester a javaslat szavait bővebben értelmezte s elfogadásra, mint egyedüli üdvös módot melegen ajánlotta. — Bolgár Kálmán ügyvéd, tag szót emelt és beszédében jogi szempontból oda nyilatkozott, hogy a város addig nem mondhatja ki, hogy átveszi a torna- és tüzlőtö-egylet összes vagyonát és tartozásait, míg az — ajánlatot nem tesz ez értelemben. Aidinger János erre nézve megnyugtató választ adott, ugyanis, hogy az egylet már egy évvel ezelőtt telt ajánlatot. A javaslat el- vagy el-nem-fogadása szavazás alá került és 6 szó ellenében nagy szótöbbséggel — elfogadtatott.

Meg kell még jegeznünk, hogy szövegre került az egylet megszűnése után okvetlen szükségessé váló tüzlőtö-ság szervezésének kérdése. E kérdésben azt határozza a közgyűlés, hogy bizottság alakítsák, mely szakértők közreműködésével módozatokat dolgozzon ki s azt a legközelebbi közgyűlés alá terjessze. Következett a cs. kir. katonaság végleges elhelyezése érdekében javaslat-tételre kiküldött választmány jelentése. A jelen térségben két új kaszárnya építése és pedig egy a bud. külvárosban, egy a szig. külvárosban — okvetlenül szükséges. Kaszárnya építésébe azonban a város mindaz ideig nem bocsátkozik, míg az új katonakórház fel nem épül. Egyelőre a vegyes bizottság lön utasítva alkalmas hely kiszemelése, terv és költségvetés elkészítése iránt.

Olvasottat az állandó gazdasági választmányi javaslata, az 1883-ik évi közezősi előirányzat megállapítása tárgyában. Az előirányzat némi vitára adott okot, a mennyiben egyik-másik képviselő — Cicero pro sua domo — saját utczája közezősét sietette. Egyébként elfogadtatott. — Bánffy Simon biz. tag helyütt egy indítványt tett, mely szerint bizottság volna alakítandó, mely egy minden tekintetben jó közezősi módról gondoskodik, tanulmányozza egyik-másik világváros közezősi sistemáját. Ez indítványa válaszolva Aidinger, azt mondotta, hogy az indítvány értelmében már rég működnek a közezősi kérdésben s számos kísérlet is tetteket, de mind ez ideig egy sem bizonyult előnyösnek, még legjobb eredményt a Macadam-féle közezősi mutatott fel.

A tanács jelentést tett a belvárosi elemi tanoda felszerelésére szükséges tárgyak szállítása tárgyában tartott árjeltes eredményéről. Mint legelőnyösebb ajánlatot: Köröszty Lajos nyerte el a szállítást. — Bánffy ismét felszólt az kérdést intézett az iránt, hogy csakugyan úgy áll-e a dolog az elemi iskola építéséhez körül, mint azt a „Pécs“ írja, mert egy a gyermekek egészsége valóban veszélyeztetnék. Aidinger válaszol azt adta, hogy a nevezett lap czikke — egész terjedelmében valóban. Ehhez járult Koháris Károly városi phizikus is. Bánffy teljesen megnyugodott a kapott válaszból.

Jelentést tette a vadászati jognak újabb 3 évre leendő hasznosbérbe adása iránt tartott árverés eredményéről. A legelőnyösebb árverés 126 frt, tekintve a tavalyi bérösszeget 207 frt, mutatkozik 81 frt apadás. Ezen apadás annak tudható

be, hogy a sátorláb mellett lövölde miatt a vadállomány tetemesen megfogytakozott, a folytonos durrogások a vadakat a szomszéd határakba riasztotta. A kincstár azonban hajlandónak ígérkezett, ezen apadást megtéríteni.

Rónaky Nándor a felhalmozódott számvévi teendő megfizetését szorgalmu elintézésért jutalomké 100 frtban, Bayerle János 35 frtban részesítettek.

Következtek az átiratok. Arad szabad kir. város közönységének átirata, a vidéki városokban emelendő új épületek adómentességének 20 évre leendő kiterjesztése érdekében, az országgyűlési képviselőházhoz intézett feliratának pártolása iránt. Pártoltatott. — Holdmező-vásárhely város közönységének átirata, a Moldvában, Bukovinában és Oláhországban lakó magyarok hazatelepítése érdekében, az országgyűlési képviselőházhoz intézett feliratának pártolása végett. Ez ideüleg csak tudomásul vétetett, annak idején, midőn tudvalévőleg pénzügyítés indul meg a bevándorlók javára, — bizonyos összeget fog a város megszavazni.

Egyleti élet.

A Pécsi kereskedelmi önképző és betegegyelőző egylet február 25-én tartotta rendes évi közgyűlést, melynek lefolyásáról következő értesítést vettük:

Schapringer Zsigmond mint elnök meleg szavakkal üdvözölvén a megjelent 65 tagot, felkéri König Adolf főjegyzőt, hogy a beszámoló évi jelentést előadja, ebből megtudjuk, hogy az egylet 3 alapító, 1 tiszteletbeli 79 pártoló és 163 rendes tagot számlál, 5211 frt 41 krnyi vagyon felett, mely betét-könyvecskében, érték-papirokban és felszerelésekben van elhelyezve, rendelkezik; 20 lapot magyar, német, francia és angol nyelven járát, gazdag könyvtárat bír, mellette ezt évenként 150 frtnyi értékű könyvekkel kibővíti, és egy francia tanfolyamot fenntart. — Az egylet közönségét, melynek a jegyzőkönyvben kifejezés adatott, kiérdemelték az utolsó évben tek. Bolgár Kálmán ügyvéd, dr. Loewy Lipót, Arányi Dezső és Vizkelety Imre urak a rendezett felolvasások által; dr. Mendl Lajos, Schapringer Joakim, Schapringer Zsigmond, Ráth Mór Bpest, Lenkey Lajos, Löwy Henrik, Hartmann Armin, Grünhut Károly urak pedig részint a könyvtár, részint az olvasó teremnek juttattak adományait által. — A régi alapszabályok egy a házszabályok módosítottak és a miniszteri záradék elolvasása után újabb kinyomattak, míg az újonnan készített diszokmányok végett, melyekhez az alaprajzot Klein H. ur helybeni műszobrász úrkertlen szolgált, egy kiváló hazai iparossal folynak a tárgyalások. A betegápolásért 76 tag után 286 frt 96 kr. lett kiadva, gyógykezelésüket pedig dr. Loewy Lipót és dr. Pauncz Lipót urak oly czéllal és buzgósággal látták el, hogy a közgyűlés készletre érzé magát, nekik méltó elismerést megszavazni és őket egyszersmind tiszteletbeli tagokul kinevezni. Megválasztattak továbbá nagys. Aidinger János úr k. t. és városunk polgármestere, t. Szontagh Mátyás ur kamarai elnök és t. Schapringer Joakim ur t. Ratkovits Ferenc ur kamarai alelnökök színt tiszteletbeli tagokul. Az egylet bevételai 1852 frt 22 kr-ra, kiadásai pedig 1662 frt 45 kr-ra rugnak.

Az évi jelentés helyeslőleg vétett tudomásul a visszalépő választmánynak pedig a felmentvénye egy a tagok közönsége kifejezetten. Ezután a választmány új szervezése végett történt a választás, mely a következő tagokból alakult:

Elnök Schapringer Zsigmond, alelnök Engel Sándor főjegyző Löwy Adolf, aljegyző Fürst Gyula, pénztárnok Grünhut Kálmán, könyvtárnok Kiss Zsigmond, egyhanglag. Választmányi tagok: Naschitz Adolf, Ludvig Károly, Pauncz Gábor, Reinhold Ödön ifj. Krausz Ignác, Klein Jakab, Hartmann Armin, Nagy Gusztáv, Grünstein Ferenc, Klein Sándor; számvizsgálók: Grünbaum Antal és Mildschütz Gyula. Végül a tagok felszóltattak, hogy tömörülten és váltvetve iparkodjanak az egyletet felvirágzóshoz juttatni, mert csak ez uton fogja azon magaslatot elérni, melyre humanus és magasztos czéljai mellett jogosítva van.

Csekély eszmecsere.

No barátim! ti ez egyszer megjártok, felültetek; de úgy kell nektek, minek avatkoztok oly ügybe, melynek eredménytelenülegérl tulajdon tapasztalatok eleve meggyőzhetet volna; mert habár mint világiak (mint szerencsém bennetek ismerni) ismételve tapasztaltatok, hogy alig volt valaha egy megyei restauráció, vagy városi tisztviselőség újítása, kinevezése is olyan, hogy az az összes megye, vagy városnak óhaját teljesítette volna; úgy szintén tudhattatok, hogy az egyházmegye kormányzatában sem minden történhetik, se mindig történik úgy, hogy az összes megye közöhhajával találkoznék. Hej beh

*) Tudtuk eddig is — sőt mi több, a történelem felől igen jól és részletesen voltunk értesítve, a mint ezt egy az érdeműs plébánosok részére felszóltó plébános urak magán levélben előre megirtuk, volt még felszóltatásunk alkalmával igen vékonyka reményeségtük, hogy annak folytán már csak azért is nem tanár, hanem plébános — a sor 's rajtuk lévén — fog kinevezetnünk, csak is ezen hájzál vékonyka reményeségen csatlódtunk, történt minden úgy, a mint ezt mai korunk konzekvenciája magával hozza. Szerk.

sajnálom, hogy fellépéstök előtt tanácskozástokban nem vehettünk részt; én titeket óvtalak volna igen érdemteljes ajánlatotoknak nyilvános ajánlásától, melylyel szerintem az ügynek használni mitsem fogtok, emmagatoknak pedig egy kis titkos pirt készítették. No de bocsánat! ne keserüljétek óhajotok nemteljesülése miatt, én a ti most sikertelen fellépéseteknek — a jövőt tekintve — egy kis üdvös eredményét látom, mert hiszem: hogy a legelső alkalommal — mely szíves óhajom szerint egyhamar ne történjék, — hasonló események oly könnyen nem ismétlődnek.

Azonban tisztelt barátim! bocsássatok meg, ha véleményetekkel akkor sem osztozom, szerényen azt állítván: hogy egy megtrútt kanonáriára nem mindig az az — akárhány éves tanár is ám — a megye legérdeműsőbb tagja; hanem — példán — a volt tanárplébános; mert egy bár megüdvös, folyton tanulmányozó tanár birhat bő tudománnyal — igen is, de a küllelkészti szükséges tapasztalásból alig valamit. — Kérdezétek meg csak azt a 20—25 éves plébánost, vagy volt tanárplébánost az idő alatt szárazmenő erőfelle panaszosok eseményeiről, melyekről egy tanár tudományos ismeretekkel birhat, de tanítóélet-tapasztalással igen is nem. — Jól esik hallanom: hogy künnlevő plébánosok nevezetnek consistorialis assessorokká! helyesen, mert szerintem az ily plébános assessorok lehetnek kiválóan a felsorolandó bűn és peresetekben a határozó bírák. Barátim! ne vegyétek rossz néven ezen a ti ítéletek fölötti igazoláomat már csak azért is mert:

Nem egyoldalú ám az egész! — Legyenek igen bűntudomány, magasműveltségű tagjai a ft. káptalanok, mint jelenleg is, hanem legyenek tapasztalatú és esperes és plébános tagjai is, főképp olyanok, akik hosszú lelkeskedésük idejét szintén nem alva heverték el. Haeres et jungat junctos, et servet amicos.

Törvényszéki csarnok.

Előadott polg. ügyek:

Márczius 1.

Vessey Rezső tszéki bíró által:

1. Hütter Ádám mint gyám, illetve Hütter Jakab — Stork Éva ellen házassági frigy felbontása iránt.

Bogyay Pongrácz tszéki bíró által:

1. Weisz Hermann — Koleszár András és társai ellen ingatlan tetleges átadása s jár. iránt.

2. Frei Józsefné szül. Heisz Katalin — Staszter Ferenc és neje ellen 810 frt vételár és ingatlan tulajdonjogának megítélésé iránt.

3. Kakas Erzsébet és társa — Horváth József és társai ellen birtokarány megállapítása iránt.

Előadandó büntető ügyek:

Márczius 5.

1. Madák István ellen súlyos testi séstés miatt.

Márczius 7-én.

1. Szücs István ellen súlyos testi sértés miatt. 2. Stegmüller József Ernő ellen közhatósági intézkedés elleni vétség miatt. 3. Máthán István ellen lopás miatt.

Márczius 9-én.

1. Mathanovits Andrásné ellen lopás miatt. 2. Pakuzsi József ellen lopás miatt. 3. Póra István és társai ellen lopás miatt.

Márczius 10-én.

1. Trapp János ellen gyújtogatás miatt.

Különfélék.

— A pécsvárosi vízvezeték ügye nagy lassan a foganatosítás felé ballag. — Polgármesteri felhívást kaptak a háztulajdonosok, hogy a vízvezetéknek bevezetése iránt márczius hó végéig nyilatkozatukat adják be. — Ezen nyilatkozatok a szükségesnél vízmennyiség és ezután járandó díjak felül tájékozást fogván nyújtani, a létesítés költségének egybevetésével a jövedelmezőség felett számitás lesz eszközölhető. — Azonban, mint értesülünk azon szándékot táplálják a városházán, hogy a vízvezeték létesítését vállalkozókra bizzák, ez volna a legelhibázottabb lépés, mely a városi közönységet nem csak végtelen zaklatás és zsarolásnak tenné ki, de a vízvezetékkel járó, előre alig számbavehető mellékkiadások özönét a városi pénztár nyakába zudítaná, míg a jövedelmet a vállalkozás zsebre rakná.

— Elárult szinzigató. Gerőfi Andor szinzigatónak a délvédekben tervezett körútjára vonatkozólag Bogyó Alajos, szintársulatunk igazgatója kijelenti, hogy ez az eszme az övé és azt valamely tőle elpártolt színész árulhatta el Gerőfnek. Különböző má hétetek elött végzésileg megkapta Ujvidéket s a többi vidéki várost; Belgráddal levelezésben áll, Mehádia számára sziniköri tervezetet készített.

— Kié lesz a színház? A jövő sasona szinzigatókért négyen pályáztak és pedig Arady Gerő, Sztupa Andor, Tóth Béla, Farkas Gusztáv, ez utóbbi új direktor, eddig működő színész volt, most szervező társulatát. A pályázatok közül csak kettő volt figyelemre méltó, Arady Gerő és Sztupa Andor pályázata, az előbbi azonban jóval előnyösebbnek ígérkezett a másodikkal s így szinzigatókat a jövő sa-

sonra Arady Gerő nyerte el, mégis azon kikötéssel, hogy szerződöttet tagjainak névsorát beterjesse a szinügyi választmányhoz és hogy a jelenleg társulatunknál működő Arányi-párt okvetlen szerződtesse. Ez utóbbi körülmény valóban fényes tanubizonyossá annak, hogy Arányiék Pécs közönységének kiváló kedvezenczei.

— Szükséges újítások. A szinügyi választmány legutóbb tartott ülésén id. Krasznay Mihály választmányi igazgató előterjesztésére, a színházi kellékek újítására 500 frt szavazatot meg. Valóban ideje volt a kellékek javítására gondolni, mert egyik-másik oly annyira megkopott, hogy teljesen használhatatlanná vált.

— A postai utánvételekre nézve a nagy közönységre előnyös változás fog legközelebb, hihetőleg már április 1-én életbe lépni. Ugyanis a postai utánvételi lapok fognak a feladó postahivatalhoz visszaküldeni, hanem mint postaltalványok, úgy hogy a postai utánvételek a címzett általi kifizetése után a hosszadalmas utánvételi lap kezelést elmarad s egyszerűen utalványoztatik az összeg, mit a feladó mint más egyéb pénztalványt azonnal felvehet a postahivatal utalványi osztályánál.

— Végre-lépre. Hoitsi, a pécsi illetőségű veszedelmes iparlovag, kiről lapunk múlt számban írtunk, a budapesti rendőrség által elfogott. Elfogatasáról a következő részleteket vettük: a terézvárosi templom előtt álló rendőrt többen figyelmeztették, hogy a templomban egy titási sapkát viselő ember magának egy könyvet jegyzeteket csinál s feltűnő magviselést tanusit. A fiatal ember kijöve az utcára, gyanusnak tűnt fel a rendőr előtt s miután azon felszólításra, hogy magát igazolja, zavarba jött, dacára ellentállásának, őt a kapitánysághoz kísérté, hol magát Hoitsi Lajosnak, majd Domonicsnak vallotta s állítólag, mint festő tanulmányozta a templomot. Zsebeiben több utlevél találatot különféle nevre s ajánló levelek, több magas állásu egyénhez címelve.

— Panasz. Számos panasz érkezett hozzánk, hogy a megyeháza körüli építkezésnél alkalmazott fuvarosok oldalas kocsiiban szállítván a földet s egyéb törmelékét — csúfságosan bepiszkítják az utcákat. Ezen panasz a mult városi közgyűlésen is felemeltetett, melynek folytán a kapitányság utasítást nyert, hogy intézkedjék a város tisztántartása érdekében és a szükséges képet alkalmazza a szigorú büntetését.

— Veszett ebek. Rövid idő óta az ebek közt igen gyakori az ebdtől kitérés, úgy annyira, hogy a város polgárságát valóságos rettegésben tartja a veszedelmes körülmény. A kapitányság részéről megtették a kellő intézkedések. Plakátokon intetik a kutyas közönység a szükséges elővigyázatra s egyúttal a vétkes gondatlanságból eredő hibák szigorú büntetésére hivatik fel figyelmre.

— A pécs-baranyai tisztviselők önszegező egylete vasárnap és hétfőn tartotta alakuló közgyűlést. Első nap az id. választmány által kidolgozott alapszabály került módosítás alá, kevésbé lényeges változtatások után másnap elfogadtatott. Aidinger János polgármester egyhanglag megválasztott elnöké. A tisztikar többi tagjai következők: Bokor Ferenc alelnök, dr. Sey Ernő, Fölker János titkár, Liszkay Bálint, Bayerle János jegyző, Ponauer Emil pénztárnok, Lohr Vincze ellenőr.

— Római sirbolt. Lítke J. borkezesdők Scitovszky-teren lévő háza telken pinceszás közben érdekes sirboltra akadtak, mely az alak és téglák minőségén után következtetve, több mint valószínű, hogy a rómaiak korából való. Az ősi sirboltban egy porlado állapotban lévő emberi vázra találtak.

— Pincze-betörő. Pénteken erős rendőri fedezet alatt egy megkötözött embert szállítottak a városházára. E jelenet általános feltűnést keltett. A deliquens, pinczebetörő. Csütörtökön hajnalban harmadmagával Krausz Ábrahámnak bálcsi szőlőhegyben lévő prészházát törte fel. Azonban a szomszédos pinczékben tartózkodó vinczellerek által tetten kapott. A betörők és a vinczellerek közt kiört a harc és háború, mely mintegy fél óra hosszat elkeseredetten folyt, végre a betörők ketteje megugrott a harctérről, a főczinkos pedig kére került és megkötözve tartott künn a hidegen, míg a jelentés tétel után megérkeztek a rendőrök, kik a hívőről a „hívős“-re — szállították.

— Lovarda. A jövő hóban lovarda érkezik városunkba. Ez nem közönységes hír a mai köklörös világban. A társulat 46 személyből áll, jó zeneakkal — igazgatója Schmidt Albert. A műlovarok közt van egy magyar is, Inkey Tivadar volt közhadseregbeli huszár-tiszt. A bud. külv. vásártéren lesz a lovarda fölállítva. Ennyit egyelőre.

— Munkácsy Mihály. A jövő hóban lovarda érkezik városunkba. Ez nem közönységes hír a mai köklörös világban. A társulat 46 személyből áll, jó zeneakkal — igazgatója Schmidt Albert. A műlovarok közt van egy magyar is, Inkey Tivadar volt közhadseregbeli huszár-tiszt. A bud. külv. vásártéren lesz a lovarda fölállítva. Ennyit egyelőre.

— A magyar Herkules meghalt. Ki ne hallotta volna Toldy Jánosnak, a magyar erőművészek hírét. Városunkban is több ízben volt, legutóbb 1872-ben. Az

első itléte alkalmával a „nagy szakálú” Czzyndery pécsi polgár, kinek szakálánál még nagyobb volt ereje — földhöz vágta az óriást. Nem is jött addig vissza, míg a „nagy szakálú” Czzyndery jobb létrő nem szenderült. Toldy mindenütt bámulatot keltett roppant erejével. Kevés halála előtt még athléta mutatványokkal kellett a 78 éves öregnek kenyerét keresni.

— Az idei husvét oly korán lesz, hogy valóban a ritkaságok közé kell számítani. A XIX. században még egyszer sem fordult elő, hogy a husvét, mint az idén, március hó 25-dikére esék. A régmúltban is csak 1663-ban, 1674-ben és 1742-ben esett ilyenkor. Ebben a században még egyszer 1894-ben lesz e napon. Érdekes tudni, hogy a XXI. században 2076-ban és 2065-ben fog a husvét március 25-re esni. A husvét legkorábbi terminusa március 22-ke, legkésőbbi április 25-dike lehet.

— Beküldött. „Ki vonat a Nagy Harsányi Községi iskola szakképző 1883 évi Február hó 26-ikán tartott ülésének jegyzőkönyvéből. 3-ik pont. Tudomásul vetetvén, miként a Segéd Tanító ur az iskolai Tanteremben levő vas Kályhán tűz és sűt, és az e miatti szag el távolítása végett az ablakokat is többször ki nyitogatván, mely miatt az iskolai vagyon is Kárt szenved, de meg a növénydek re is az ottani sűtés és fűtés nem jó hatással lehet, utasítatik a segéd tanító ur hogy ott többé ne sűtsön és főzzön. Nagy Harsány 883 évi február hó 26. Harsányi Ferenecz iskolászeki jegyző.”

— Polgármester-választás volt február 28-án Kaposvárt a képviselővé választott Szabó Kálmán helyébe. — Németh Ignác a már korábban volt polgármester ellenjelölt nélkül egyhangulag választotta meg.

— A sajtóbiráskodási hivatást magában érző simontornyai községbíró Drenovics Pált felmentési hatósága megjejt vizsgálót folytan bírói állásától felfüggesztette és ellene a további vizsgálatot elrendelte. — Valószínűleg nem fog sajtópanaszra többé előzetési parancokat kiadni.

— Hegyen-völgyön lakodalom volt Szegzárdon. A buda-pécsi csigavasut építőivel létrejövén méregdrága feltételek mellett az egységessé a rézszilas-szegzárdi szárnyonál képzésére nézve, Hercz Gyula lovag, ezen vasut totumfakja vezérkarával együtt ott megjelent és a nyomjelzést megvizsgálva részt vett a tiszteletére (?) rendezett közvacsorán, melyről a szokások felköszöntések természetesen elem maradtak. — No majd csak épüljön ki ez a szárnyonál s a tolnagegy gentrynek majd megváltozik a fogalma a lovag úr lovagiasága fölől, nem csak a közvacsorán való részvételt fogják sajnálni, hanem még az azon elfogyasztott rosz pezsgőt is, mely bő viztartalmánál fogva hűlésközben megfagyott.

Szinészet.

(Február 24. — 28.)

Szombaton ismét a francia irodalom egyik jelesebb terméke, Sardou „Odetta”-je került színe újdonságként. E darab tárgyát egy házasságtörési dráma képezi, a mi tudvalevőleg már néhány évtized óta kedvezetű a francia színműirodalmak. Sardou ismert genialitásával igen érdekesen dolgozta fel darabjának tárgyát, de legfőbb érdeme az, hogy e darabjában is a morált oly szigorú igazsággal tünteti fel. Az előadás ismét csak arról győződtetett meg bennünket, hogy társulatunk nincs úgy szervezve, hogy a színpadon kielégíthető ensemblet képezhet. Igaz, hogy egyes szereplők igen jól betöltik helyüket a színművek e válfájában is, de ezekben rendszeren oly fontos szokott lenni az ensemble kereskedése, hogy annak hiányát egyes szereplők igyekezete nem takarhatja el. — Gaál H. a czím szerepben még azokat is meglepte, a kik az ő kiváló tehetségéről teljesen meg vannak győződve. Gaál H. „Odetta”-et oly művészi élethűséggel bensőséggel és közvetlenséggel játszotta, hogy ezen esté játékát eddig élt legszebb sikerei közé sorozhatja. A másik nagyobb nőszerepet „Berangert” Arányiné szeretetreméltó színdarabjával játszotta. A férfi szereplők közül Sándor (Clermont Latour gróf) és Arányi (Bechamel) váltak ki előnyösebben. Közönség szép számmal.

Vasárnap a „Betyár kendője” közép számu közönség előtt adatott elő, kedden pedig Kiss és Kissné jutalmánál „A toborzás” című népszínmű. A közönség a jutalomjátékokra is igen szép számmal jelent meg, s a dícső jelzők után, melyekkel e darab hirdetve volt, jobbat várt, mint kapott, mert e népszínmű még a leggyengébb népszínművek mértékét sem tti meg. Kár a jutalomjátékok hitelét ilyen darabok előadásával megrontani, mert az végre is eltalálja idegeníteni a közönséget a legjobb akarata mellett is a jutalomjátékok pártolásától; ezenkívül a közönség a jutalomjátékok a jutalmazandóknak nemcsak anyagi megjutalmazására szolgáló alkalomnak akarja tekinteni, de egyszerűen oly ünnepek előadásának is, melyben a jutalmazandó kiváló műveltséget nyújt az őt megjutalmazó és kitüntető közönségnek. — Kissnének ez este két szép bokrétt nyújtottak fel a zenekarból, Kiss pedig hosszantartó taps kíséretében egy szép fehér szalagos babékoszort kapott pécsi tisztelőitől.

Irodalom.

— Múltatató Zsebkönyvtár cím alatt Buzárovits G. könyvkiadósága Esztergomban egy igen érdekes humorisztikus színdaralmi válatot indított meg, melyből épen most kaptuk kézhöz ismertetés végett a 16., 17. és 18-ik füzetet. Az egyik kettős füzet Gerstácker hírneves novelláját a „Végzetek”-et közli Zólyomi ügyes fordításában. A másik dr. Spinoza (dr. Ompolyi Erő) eleven tollából hoz igen érdekes rajzot. Az egyik címe: A kisvárosi Aristokratia a másik Javorek Lukács, a muzsika „espon.” Mindkét rajz pezsgő humorral a mindvégig lekötözött érdeklődéssel van írva. — A Buzárovits-féle kiadósága a Múltatató Zsebkönyvtár keretében (19. és 20-ik számnak) a múlt század első magyar humoristáitól, gróf Gvadányi József lovas generálitól, a „Pelekei Nótárius” híres írójától fogja közleni Rontó Pált egészen az eredeti kiadás nyomán. Rontó Pál már régóta ritka könyv s így megjelenését kétségkívül annál nagyobb örömmel üdvözölhetjük. A Múltatató Zsebkönyvtár eddig megjelent füzeit összesen ajánljuk olvasóinknak. A füzetek ára egyenként tizenkét krajczár. Tíz egymásután következő számu füzet előfizetési árá bérmentes postai küldéssel 1 frt. — Minden füzet egy teljes olvasmányt képez. Az előfizetési pénzek és megrendelések Buzárovits Gusztáv könyvkiadósága Esztergomban ezimzandók.

NAGY FERENCZ

lapkiadónos.

Haksch Emil, Kis József felolós szerkesztő, szerkesztőtársa.

628

1883.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényezék közhírré teszi, hogy Juna János és Tóth János végrehajtónak kiskoru Békássy Eleonora végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyeket Kohn Lipót kéredelmes vevő ellen a visszárverés elrendeltetvén a következő ingatlanok u. m. a vizlói 98. sz. tkyben foglalt 93. a. hszsz. ház és fekvőségnek fele 400 frt ezennel megállapított kiküldési ár mellett Vizlói községében a községi lakban 1883. évi március hó 17. napjának d. e. 9 órájában megtartandó nyilvános árverésen, szükség esetében a kiküldési mint becsáron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzzel az ingatlan m. kiküldési mint becsár 10%-kát, vagyis 40 frtot készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig az első részt az árveréstől számítandó 8 nap, a második részt 1 hónap és a harmadik részt a bánatpénz betudásával 2 hónap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal a pécsi kir. adó mint letéti hivatalnál szabályszerű letéti kérelemmel lefizetni.

A pécsi kir. tszék mint telekkönyvi hatóságának 1883. évi január hó 19. tartott üléséből.

Dr. Karay

kir. törvényezéki jegyző.

62. (1—1)

Az üsszöghi uradalmi megtárban

60 métermázsza

burgundi takarmány-répa mag, métermázsánként 30 forintért eladatik.

A mag 1882-ik évi termés, I-30 osztályu, és tökéletesen csira képes.

Venni szándékozók sziveskedjenek az üsszöghi számtartóságnál jelentkezni. 60. (3—1)

Pék helyiség bérbeadó!

Puturla-utca, Weidinger Ferenecz gőzmalmában lévő

pek helyiség

mely áll 3 szoba, konyha, mosókonyha, fűfűszer, padlás, souterain és pinezéből f. é. április 1-től bérbeadó. Értekezhetni az ott lakó tulajdonosnál. 66. (3—1)

A magas kormány ő felsége

A SVÉD

király által

szabadalmazott dr. Fr. Lengiel

Nyirbalsama

már magában a növény-nedv, mely a nyirfából foly, ha annak törzset megürjük, régóta mint kitűnő szőpítő szer ismert; ha azonban ezen nedvből a feltaláló utasítása szerint vegyészeti uton balszámot készíttünk, csodás hatású lesz.

Ha este az arcot vagy bőrrészeket azzal bekenjük, már a következő nap reggelén, majdnem láthatatlan korpa válik el a bőrtől, mely vakító fehér és puhává lesz.

Ezen balsam simítja az arczban támadt barázdákat és himlőhelyeket és fiatal külszint ad neki, a bőrnök felőrséget, puhaságot és frisséget kölcsönöz, rövid idő alatt szepöl, májfolt, anyafolt, vörös ortt és a bór minden tisztáltságságát eltávolítja. — Egy korsó ára használati utasítással 1 frt 50 kr.

Raktárak. Budapest: Török József gyógyszer, királyi utca. Zágráb: Mittelbach Zsigmond gyógyszer. Pozsony: Pisztoy F. gyógyszer. Temesvár: Tarcay István gyógyszerész.

Fő szállítási raktár: W. HENN, WIEN.

Hizott ökor eladás.

A siklósi uradalom részéről közhírré tétetik, miszerint

a siklósi gazdaságban 14
a sári gazdaságban 10
a kórosi gazdaságban 29
a czuni gazdaságban 20

Összesen: 73

darab hizott ökor eladó.

Az eladást eszközi siklóson

a tisztartóság.

69. (1—1)

A megküldött könyv

nekem nagy szolgálatokat tett, mert nemcsak én, aki már teljesen reménytelen valék, hanem számos ismerősim is a benne foglalt tanácsoknak köszönhetőleg egységűk helyreállítását. — Ezeket írja egy szerencsésen kiépült a „Dr. Airy gyógymódjáról.” E 416 lapra terjedő kitűnő munkában nemcsak a betegségek leírása foglaltatik, hanem egyszerű mind oly gyógyszerek is vannak felsorolva, melyek tényleg jóknak bizonyultak, vagy hogy a beteg a felesleges kiadásoktól mentve van. Egyik szenvedőnek sem kellene tehát elmulasztani e könyv megszerzését, mely Richter kiadó-intézetben Lipécsben jelent meg. E könyv 75 kr. beküldése mellett Górszöck K. egyetemi könyvtárus által (Bécs, I. István-tér 6. sz.) kívánatra bérmentve küldetik meg. 297. (7—3)

Alakult 1847. — 58-szor kitüntetve.

Hoff János-féle maláta-kivonat, egészségi sör- és maláta-kivonat, mell-czukorkák.

Hoff János-féle koncentrált maláta-kivonat és maláta-csokoládé.

Kitüntetve: az egészségügyi kiállításokon Londonban 1881. Viktorián angol királyné, Edinburg hercegi, Spencer kiállításainál.

Legjobbnek bizonyult, köhögés, rekedtség, mell-, tüdő- és gyomor-fájdalmak, emésztési bajok, szárazság és erővesztés ellen, lábadozóknál minden betegség után mint erősítő mindig biztos és legjobb sikerrel használtatott.

Legújabb köszönőirat.

Berlin 1882. november 4-én.

Hosszú évek óta szenvedek erős dugulás- és veszelési gyomor-fájdalomban, és mint-hogy az alkalmazott orvosszer nem használt, ajánlás folytán kísérletet tettem az ön maláta kivonattal. Nagy örömmel szolgál, önnök tudtára adhatni, hogy a siker várakozásomat felülmúlta; betegségem megszűnt és erőm naponta növekszik. Fogadja ezzel legbensőbb köszönetemet azon kérelem, nékem újabb 10 palackot a ön egészségi maláta-kivonatából azonnal küldeni.

Philippstalné asszony, Blumenstrasse 26.

Hoff János

urnak, Europa legtöbb fejedelmei es. k. udvari szállítójának, es. kir. tanácsosnak, az aranykoronás érdemkereszt tulajdonosának, magas porosz és német rendek lovagjának, Bécsben, Gyár: Grabenhof 2, gyáraktár: Stadt, Graben, Bräunerstrasse 5.

Tekintetes ur!

Igen sajnálom, hogy önnök, az egész ségre oly jó hatású maláta készítményét előbb nem használtam. Köszönettel megvalom, hogy az ön maláta-kivonat-egészségi sörének első használatánál már könnyebbéget éreztem a lélekzeben és erősltséget az egész testben.

Tisztelettel felkérem nékem ismét 25 palack Hoff János-féle maláta-kivonat-egészségi sört és 5 zacskó maláta-czukorkákat küldeni.

1881. augusztus 1-én.

Kegyed háládatosa

Pichler József, földbírókocs.

Bíln, Morvaország.

Tekintetes ur!

Azon jeles gyógyhatás, melyet kegedy Hoff János-féle maláta egészségi csokoládéja művel, minék bizonyosságul saját testem szolgál, az előkelő és vagyonos nővilág vonzalmát vitta ki úgy, hogy a kegedy gyártmányára egész Svajczban a megérdemelt hírek és számos keresetnek örvend. Legyen oly szives azért nékem újabb 10 fontot az I-30 sz. maláta egészségi csokoládéből postán utánváltatni küldeni. Teljes tisztelettel

Ramp Erzsébet, igazgató neje, Medkón, Wetzko mellett (Svájcban)

Főraktárak Pécsset: Sipőcz István gyógyszer, és Spitzer Sándor. Mohács-on: Schlesinger M., Bátaszéken: Mayer Gust, Baján: Mihits István, Bonyhádon: Wéber György. Eszéken: Thurmer F. S. és fia, Kaposvárt: Laipz Antal, Szegzárdon: Hahn Adolf, Tolón: Eisenbaur Gyula, Nagy-Kanisán: Strem és Klein, és Fesselhofer Józsefnél. 2 frton alul semmi sem küldetik.

Valamennyi Hoff János-féle maláta-készítmények eszázúrok, királyok stb. által 58 érdemmel kitüntetettek mint semmi más hasonló gyártmány. Az első valódi Hoff János-féle mell-maláta csukorkák kék papírban vannak, a vételnél csak is olyan követeltessek. 369. (12—8)

LEGIJOBB SZIVARKA-PAPIR LE HOUBLON FRANCZIA GYÁRTMÁNY. UTÁNZÁSTÓL ÓVATIK MINDENKI!!! Ezen szivarpapir csak akkor valódi, ha minden levél LE HOUBLON bélyeg-tartalmaz, és minden karton az alanti védjegy és szignatúraval van ellátva. Cawley & Henry, Blainville Fabrikantok, PARIS. PAPIER ANANAS LE DRAPEAU NATIONAL. 69. (1—1)

Mária-celli gyomor-cseppek jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmát ellen, és fölülmulhatatlan az étvágy-hiány, gyomor-nyugtató, széklet, savanyu felbűgös, köhögés, gyomorhurut, gyomorégés, hangyáképződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, fájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörcs, székzsorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gilliszta léry és májbetegség aranyeres bántalmak ellen. Egy üvege ára használati utasítással együtt 35 kr. Kapható: Pécsset Kovács Mihály és Sipőcz István gyógyszerészek áruknál. Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárán és kereskedésében. Központi székhely: raktár nagyban és kicsinyben. BRADI KÁROLY. sz. „5 rangyalhoz” címzett gyógyszerárán Kremzierben, Morvaországban. 1. (0—7)

Tüzifa árverési hirdetmény.

Melynél fogva ezennel közhírré tétetik, miként a lakócsai 1883. évi vágásban a budapesti faraktár részére készített, de oda el nem szállítandó és a deputátfa szükséglet levonása után fenmaradó 1329 ürköbméter hasáb és 53 ürköbméter I-30 osztályu dorong kemény tűzifa a legtöbbet igérőnek zárt írásbeli ajánlattal egybekapcsolt szóbeli árverés útján a f. évi március hó 17-én délelőtti 11 órakor felsőbb jóváhagyás fentartása mellett következő módon el fog adatni.

A zárt írásbeli ajánlatok csak legkésőbb t. i. 50 kros bélyeggel, a megígért szám és betűvel értelmesen kiírt ár után számított összegnek 10% bánatpénz és azon világos nyilatkozattal ellátva, hogy az ajánlattevő az eladási feltételeket ismervén, azoknak magát feltétlenül aláveti csak f. évi március hó 17-ig és pedig reggeli 10 óráig, tehát a szóbeli árverés megkezdése előtt fogadhatnak el. — Ezen időn túl érkezett avagy feltételes ajánlatok figyelembe nem vétetnek. — Versenyezni csak az egész famennyiségre lehet.

Az árverés a lakócsai urad. pénztári helyiségben tartatik meg. — az ajánlatok pedig a lakócsai urad. erdőgondnokságnál adandók be, hol az eladási részletes feltételek a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Lakócsán, 1883. évi február hó 26-án.

67. (1—1)

Kir. alap. erdőgondnokság.

Eddig még páratlan! Erdemjel A MAAGER W.-féle Erdemjel cs. kir. kizár. szab. valódi, tisztá CSUKAMÁJ-OLAJ mely az orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyen emészthetősége folytán gyermekeknek is ajánlható, mert a legtisztább, legjobbnak*) elismert gyógyszer mell- s. tüdőbajok görvély, dagasztók, kelékek bőrkítűtesek, mirigybajok, gyengeség, stb. ellen. Egy üveg ára 1 frt. kapható gyári raktárban: Bécsben Heumarkt 3. szám a.**) valamint az osztrák-magyar birodalom legtöbb gyógyszerárán és jobbnévtű fűszerkereskedésében. PÉCSSET kapható: Kovács M. és Sipőcz I. gyógyszerárán, Reeh Vilmos, Blauhorn M., Simon János és Spitzer Sándor, fűszerkereskedésében. Baján: Geiger Károly és Pollerma A. gyógyszerárán, Michits fűszerk. Kaposváron: Babochay Kálmán és Augustin A. gyógyszerárán. Mohács: Luizer V. és Szendrey E. gyógyszer. Szegzárd: Armin S. keresk. Szigetvárott: Lázits V., Ocsodál és Bagó fűszerkeresk. Zomborban: Weidinger A. S. Falceoni G., Hrabovszky és Sztrilich keresk. *) Ujabb idő óta több ezer három szögletes üvegekben tisztátalan és hamisított csukamájolaj árul. Kikerülendő és megcsalatlás, kéretik a közönségnek csak olyan üveget mint Dorsch-féle csukamáj-olajjal megtöltöttnek tekinteni, melyen a czég védjegye, dugaszjegye és a használati utasítás a Maager nevet viseli. **) Ugyanitt van a schaffhauseni nemzetközi sebkötő szerek, és a lebergi dr. Mikolash Károly-féle reconvalescenteknek való gyógy-boroknak főraktára. 252. (12—10)

